

6 problémů s naším systémem vzdělávání

V současnosti narůstá přesvědčení o tom, že s naším vzdělávacím systémem není něco v pořádku. Ale co to je?

Posíláme naše děti do školy, abychom je připravili na opravdový svět, který se ale mění velmi, velmi rychle. Ale naše školy se po staletí moc nezměnily.

Největší myslitelé současného světa se shodují na tom, že současný systém vzdělávání byl navržen tak, aby vyhovoval průmyslové éře a aby produkoval tovární dělníky.

A tato mentalita masové výroby a kontroly mas je ve školství stále hluboce zakořeněna.

Problém 1. Hodnoty průmyslové éry

Vzděláváme děti pomocí „odznáčků“ (razítek, nálepek) a jejich životu vládneme pomocí školního zvonku. Celý den studenti nedělají nic jiného, než že následují instrukce. „Sedněte si! Vezměte si učebnice. Otevřete na straně 40. Vyřešte problém č.3. Přestaňte mluvit.“ Ve škole jste oceněni za to, že děláte přesně to, co je vám řečeno. Toto jsou hodnoty průmyslu, které byly důležité pro tovární dělníky. Jejich úspěch závisel na tom, že budou následovat instrukce a dělat přesně to, co je jim řečeno. Ale jak daleko se můžete dostat dnes, když budete jen následovat instrukce? (dívka u počítače) Hodnotami moderního světa je, aby lidé byli kreativní, uměli komunikovat, přenášet svoje myšlenky a aby uměli spolupracovat. Ale děti ve škole tyhle schopnosti vůbec nemohou rozvinout, v systému, který je založen na hodnotách průmyslové éry.

Problém 2 – Málo autonomie a kontroly nad svým časem

Ve škole děti zažívají naprostý nedostatek autonomie a kontroly (nad svými záležitostmi). Každá minuta života dítěte je přesně kontrolována systémem. Ale v současném světě si čas musíme řídit sami. Musíme se rozhodovat, co a kdy budeme dělat. (pán vyhazující Facebook do koše ☺) Ale život ve škole je velmi jiný. V podstatě posílá dětem nebezpečné poselství, že o svém životě nijak nerozhodují samy. Musejí dělat všechno, co je jim předloženo, namísto toho, aby ze svého života vytěžily maximum. Experti si myslí, že autonomie je pro děti neuvěřitelně důležitá. Není žádný div, že naše děti jsou ze školy znuděné a demotivované. Představte si, jak by vám bylo, kdyby vám někdo každou minutu říkal, co máte dělat.

Problém 3 – Neautentické učení

Většina výuky ve školách dnes není autentická, protože je založena na memorování a výuce v místnosti. Systém stanoví agenerickou (dítě to samo nevymyslí) sadu znalostí, kterou musejí vstřebat všechny děti. A potom, každých pár měsíců změříme, kolik bylo vstřebáno tím, že provedeme (administrujeme) zkoušky. Víme, že toto učení není autentické, protože většina informací se 1 den po zkoušce vytratí. Učení může být mnohem hlubší a autentičtější. (v animaci hoch přemýšlí, kdy byla bitva u Panipatu – letopočet se mu různě plete) Může to být mnohem víc, než jenom memorování a udržení v paměti. Ale to je jediná věc, kterou měříme a testující školy jsou jediná věc, kterou považujeme za hodnotu. To vytvořilo extrémně nezdravou kulturu pro studenty, rodiče a učitele. Děti v placených školách zůstávají vzhůru celou noc a vstřebávají neužitečná fakta, která velmi rychle zapomenou.

Problém 4 – Žádný prostor pro vášně a zájmy

Máme extrémně standardizovaný systém, kdy se každé dítě musí naučit stejné věci, za stejný čas a stejným způsobem, jako všichni ostatní. To nerespektuje základní fakt, že jsem člověk. Každý z nás je unikát, rozdílný každý svým způsobem. Každý máme jiné vášně a zájmy. A klíč k naplnění v životě je najít svou vášně. Ale pomáhají školy dětem najít a rozvinout svou vášně? Vypadá to, že v současném systému vzdělávání není žádný prostor pro zodpovězení základních otázek života dítěte: „V čem jsem dobrý?“ „Co chci v životě dělat?“ „Jak se do tohoto světa hodím?“ Zdá se, že systém tohle vůbec nezajímá. Je spousta vysoce talentovaných lidí, kteří v tradičním školním systému selhali. Naštěstí dokázali svoje neúspěchy překonat, ale ne každý to dokáže. Nemáme žádnou míru toho, kolik talentu projde naším systémem nepovšimnuto.

Problém 5 – Rozdíly v tom, jak se učíme

Každý z nás je rozdílný v tom, jak se učí. Kolik času nám trvá, než se něco naučíme, a které nástroje a zdroje pro nás nejlépe fungují. Ale systém nemá pro tyto rozdíly žádný prostor. Takže pokud jste trochu pomalejší v tom, jak se učíte, jste považováni za neúspěšného. I když jediné, co byste potřebovali, by bylo o trochu víc času, abyste se chytili.

Problém 6 – Výuka

V současném systému jsou děti vyučovány více než 5 hodin denně. S výukou je pár velkých problémů. Sal Khan nazývá výuku naprosto odlidšťující zkušeností. 30 dětí musí být ticho, nesmějí spolu nijak komunikovat (interagovat). Různí studenti jsou na různé úrovni porozumění (látce). Cokoli učitel dělá, vždycky tam budou studenti, kteří se nudí, protože jsou vpředu, a ti, co jsou zmatení, protože nestíhají. Díky internetu a digitálním médiím mají děti pod prsty informace ze všech koutů světa. Technologie umožnila to, že kdokoli se může naučit cokoli. Ale ze strachu, že ztratí kontrolu (nad dětmi, tím, co se vyučuje) systém páku těchto zdrojů vůbec nevyužívá.

Náš systém vzdělávání, který se vyvinul v průmyslové éře, se stal zastaralým a neefektivním. Pokud chceme děti připravovat na moderní svět, pokud chceme, aby je učení zaujalo a bylo efektivní, pak není pochyb o tom, že musíme od základu změnit náš systém vzdělávání.